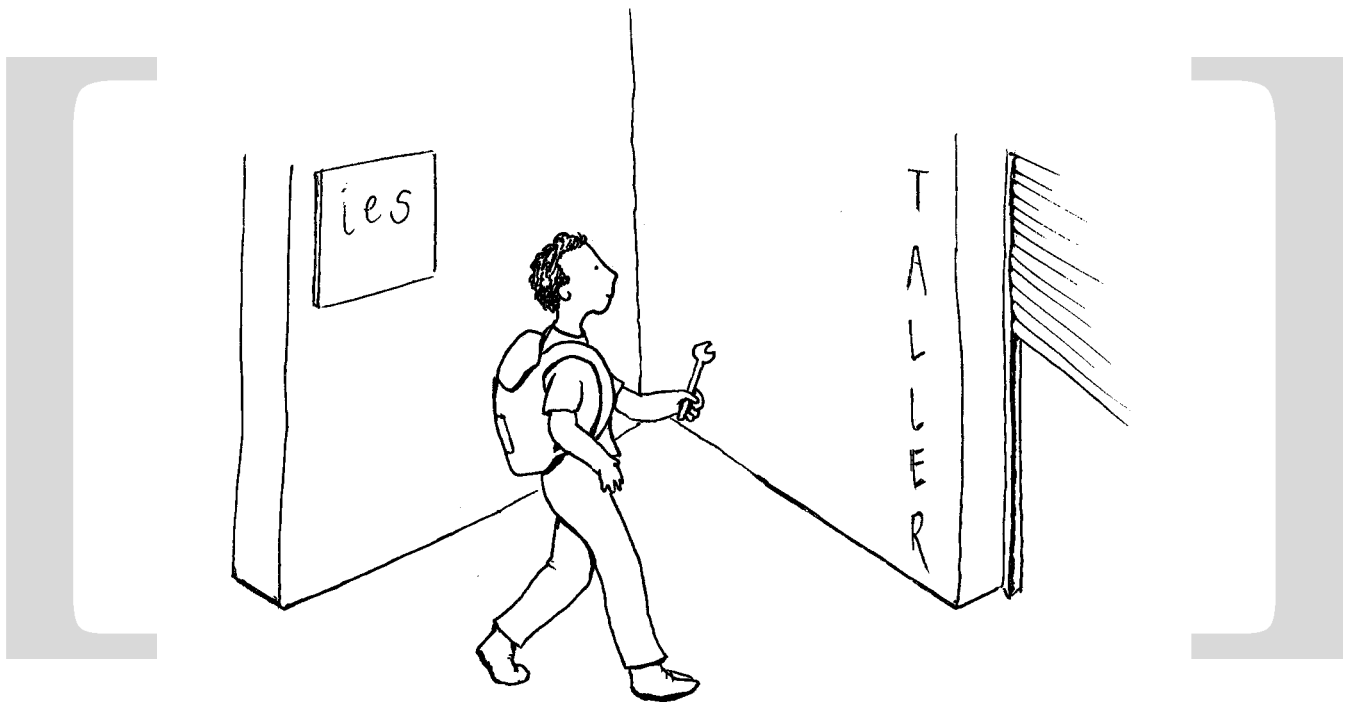

full d'assessorament *de* *l'escola de pares de la* **FaPaC**

COORDINADOR DEL SERVEI: MARTÍ COSTA

LA TRANSICIÓ AL MÓN DEL TREBALL, UNA PREOCUPACIÓ PELS NOIS I NOIES I PELS SEUS PARES

El món laboral ha canviat molt en les últimes dècades. Per una banda han sorgit noves professions i altres han canviat tant, que a vegades el tipus de treball que suposen tenen poc a veure amb el que havien estat. Per altra banda les formes d'accés al mercat laboral s'han transformat també de forma considerable. S'han multiplicat les formes de contractació, és difícil que hom pugui tenir el mateix tipus de feina durant tota la vida i cada cop es fa més imprescindible un procés de formació permanent que ens mantingui al dia. Aquests elements, entre altres, fan que, la transició del món de l'escola al món laboral, no només s'hagi endarrerit, sinó també que s'hagi complicat i, en certa manera, desdibuixat.

Així doncs, ens trobem en una situació en la que hi ha un munt de possibilitats professionals, moltes d'elles desconegudes, no només pels nois i noies, sinó també pels pares, i en la que les vies d'entrada al món laboral són també molt variades. Els pares i les mares no sempre sabem quina és la millor manera d'ajudar als nostres fills i filles a trobar el camí adequat. Cal conèixer quina informació s'ha de tenir i on anar a buscar-la. Aquest Full d'Assessorament tractarà de la transició del món educatiu al món del treball i està elaborat amb la finalitat d'aportar informacions tant als pares i mares com als mateixos nois i noies.

ELS NOIS I LES NOIES EN EL PROCÉS DE PRESA DE DECISIONS VOCACIONALS

El pas de l'ensenyament reglat* al món del treball és quelcom que es produeix en condicions molt diferents segons els interessos, motivacions i capacitats dels nois i noies, per la qual cosa cal tenir present el que comentarem tot seguit.

En primer lloc, normalment, la decisió de cap on un noi o noia encamina el seu futur professional es realitza durant l'adolescència. Sí que és veritat que, en ocasions, trobem nens i nenes que, des de petits, ja tenen una orientació definida i també és veritat que coneixem homes i dones que als 27-28 anys encara no han trobat el seu camí, però ambdós casos cal que siguin considerats com a anecdòtics i, sobretot el darrer, com cas a evitar. Així doncs, el moment en el qual es realitza aquesta opció coincideix amb un moment de descobriment i de fort creixement personal amb tot el que de crisi pot tenir aquesta situació. Una de les característiques de l'adolescència és precisament la lluita per a ser una persona independent dels pares, amb criteri propi, capaç de prendre decisions, però l'altra és la inseguretat que comporta la manca d'experiència.

En segon lloc, si bé aquesta presa de decisions cristal·litza durant l'adolescència, els valors, les actituds i el tarannà amb que es fa aquest procés es van adquirint al llarg de tota la infància i els pares tenen molt a veure en el seu desenvolupament¹.

Tot això fa que quan arriba el moment en el qual els nostres fills i filles han de prendre decisions d'aquesta mena, ens vegem en la necessitat de tenir informació veraç per a poder ajudar-los.

LA FORMACIÓ PROFESSIONAL EN EL SISTEMA EDUCATIU

Una de les qüestions que va motivar l'elaboració de la LOGSE va ser la necessitat de modernitzar els ensenyaments professionals. Per una banda ens trobem que el model que inspirava la Formació Professional de la Llei General d'Educació del 70 ja no era capaç de donar resposta a la dinàmica del món del treball tal i com ha anat canviant des del 70 fins ara. Per altra banda, durant els últims anys s'han anat aguditzant una colla de contradiccions i desajustaments:

1. L'Ensenyament General Obligatori (EGB) de la Llei General d'Educació del 70 acabava als 14 anys per la qual cosa, d'ençà l'aprovació de l'Estatut dels Treballadors, hi havia una franja d'edat entre els 14 i els 16 durant la qual ja havia finalitzat l'ensenyament obligatori, però encara no era possible l'entrada en el món laboral.

2. L'EGB acabava amb dues possibles acreditacions; el Graduat Escolar o el Certificat d'Escolaritat. La primera s'obtenia aprovant la EGB i la segona només acreditava, haver estat a escola durant els 8 anys de la EGB. Mentre que el Graduat Escolar era necessari per a fer Batxillerat Unificat Polivalent (BUP), per a iniciar estudis de Formació Professional n'hi havia prou tenint el Certificat d'Escolaritat.

Aquests dos factors van propiciar, durant molts anys, que la Formació Professional fos l'única alternativa possible als alumnes que havien fracassat en la EGB, estudis, per altra banda, clarament selectius. Aquestes raons, juntament a una estructura de Formació Professional, rígida i, en bona part, poc professionalitzadora, expliquen el descàndid dels ensenyaments professionals en el nostre país, on, en molts casos, la població associa aquests estudis amb la manca de capacitat i el fracàs escolar.

Davant aquesta situació, la nova llei d'educació havia de respondre amb uns ensenyaments professionalitzadors, de qualitat, flexibles i coherents amb la normativa europea per tal d'adaptar-se a un món laboral molt canviant i que exigeix qualificació professional a una part molt àmplia de la població.

FORMACIÓ PROFESSIONAL BÀSICA I FORMACIÓ PROFESSIONAL ESPECÍFICA

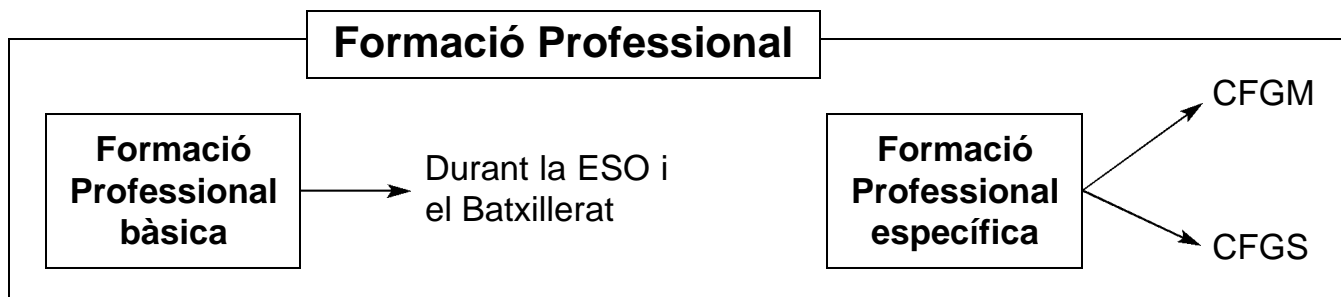
A nivell no universitari l'estructura del sistema educatiu preveu fer això a través d'una formació professional bàsica, i d'una formació professional específica de grau mitjà i de grau superior.

La formació professional bàsica és la que es realitza durant l'ESO i el Batxillerat. Es tracta d'una formació no especialitzada que s'assoleix, entre altres elements, a través de matèries com la tecnologia, però també amb continguts de les altres àrees. Els nois i noies que han aprovat la ESO disposen ja d'un nivell bàsic de formació professional que els prepara per a iniciar estudis específics de formació professional. Cal tenir en compte que els que només disposin d'aquest nivell bàsic, no han aconseguit una formació que els permeti desenvolupar una professió. Es tracta, doncs, d'una formació professional bàsica no d'una formació que permeti obtenir cap mena de qualificació professional. Així doncs, és convenient que, fins i tot els nois i noies que havent aprovat la ESO desitgin integrar-se en el món laboral immediatament, facin un Cicle Formatiu de Grau Mitjà o bé algun curs de Formació Ocupacional dels que es realitzen a través del Departament de Treball.

La formació professional específica, que pot ser de grau mitjà o de grau superior s'organitza a través de cicles formatius de durada variable. Aquests cicles

* Veure nota al glossari.

¹ Per a més informació sobre aquesta qüestió veure el Full d'Assessorament nº 37

formatius estan classificats per famílies professionals que engloben un ampli ventall de possibilitats. La formació professional, tal i com està estructurada en aquests moments consta de 22 famílies professionals, cada una de les quals, està formada per diversos Cicles Formatius de Grau Mitjà (CFGM) i Cicles Formatius de Grau Superior (CFGS)

LES FAMÍLIES PROFESSIONALS

Les famílies professionals a les que responen els CFGM i el CFGS són les següents:

Sanitat

Serveis socio/culturals i a la comunitat

Tèxtil, confecció i pell

Vidre i ceràmica

Activitats agràries

Activitats físiques i esportives

Activitats marítimo pesqueres

Administració

Arts gràfiques

Comerç i màrqueting

Comunicació imatge i so

Edificació i obra civil

Electricitat i electrònica

Fabricació mecànica

Fusta i moble

Hosteleria i turisme

Imatge personal

Indústries alimentàries

Informàtica

Manteniment de vehicles autopropulsats

Manteniment i serveis a la producció

Química

FORMACIÓ PROFESSIONAL ESPECÍFICA

Els estudis de Formació Professional es realitzen, de forma ordinària, en els Instituts d'Ensenyament Secundari, tot i que, en alguns casos, es poden realitzar també en centres especialitzats.

Els objectius que la LOGSE preveu per a la nova formació professional específica són:

1. Facilitar la incorporació dels joves a la vida activa.
2. Contribuir a la formació permanent dels ciutadans.
3. Atendre a les demandes de qualificació del sistema productiu.

Tant la formació de grau mitjà com la de grau superior està estructurada en estudis de durada variable (entre 1200 i 2000 hores) que es distribueixen en un o dos cursos de durada. Aquests estudis tenen com a característica comuna que tots inclouen aprenentatges tècnico-professionals, aprenentatges sobre el món del treball –recerca de feina, salut laboral, normativa de drets i deures dels treballadors, etc– i pràctiques a empreses.

Cal dir que les pràctiques a empreses (anomenades Formació en Centre de Treball) no són optatives, com ho eren a l'antiga Formació Professional, sinó obligatòries. El nombre d'hores de pràctiques es considerable i varia de cycle formatiu a cycle formatiu. La realització d'aquestes pràctiques permet als nois i noies tenir una visió més real del tipus de treball pel qual s'estan preparant i de si realment els agrada. Per altra banda, els facilita un coneixement del món de l'empresa des de dins mateix de l'empresa, cosa que forma part essencial d'una bona Formació Professional i que, òbviament, és impossible realitzar des d'un centre educatiu.

Què s'aprèn en els Cicles Formatius

Aprenentatges tècnico-professionals
 Aprenentatges sobre el món del treball
 Pràctiques en empreses

FORMACIÓ PROFESSIONAL ESPECÍFICA DE GRAU MITJÀ

Tal i com s'ha dit, la formació professional de grau mitjà es realitza a través dels Cicles Formatius de Grau Mitjà (CFGM).

L'objectiu dels Cicles formatius de Grau Mitjà, tal i com queda reflectit en el decret 332/1994 *capacita els*

alumnes per a l'exercici d'una professió determinada en què puguin desenvolupar les competències assignades a la gestió tècnica que corresponguin al seu grau d'autonomia.

El títol que s'obté havent cursat un CFGM és el de tècnic que habilita per a la pràctica professional en l'àmbit en qüestió. Per entendre millor quin és el grau de capacitació professional que dóna el títol de tècnic, fixem-nos les funcions que estan previstes que puguin realitzar les persones que hagin cursat el Cicle Formatiu de Grau Mitjà d'Instal·lacions Electrotècniques:

“En funció del tipus d'empresa on s'integri, aquest tècnic realitzarà funcions d'execució i manteniment de línies elèctriques de distribució en MT (mitjana tensió) i BT (baixa tensió), instal·lacions d'electrificació, instal·lacions singulars i d'automatització en edificis, i pot realitzar petits projectes en l'àmbit de la seva competència. Podrà realitzar el manteniment de màquines elèctriques, estàtiques o rotatives i la construcció de quadres i equips electrotècnics, realitzant la seva activitat com a tècnic de camp o com a tècnic de taller, i treballant per compte d'altri o bé administrant i gestionant una petita empresa o taller.

Principals ocupacions i llocs de treball:”

...

“Instal·lador de línies elèctriques.

Muntador de centres de producció elèctrica.

Electricista general.

Instal·lador electricista d'edificis.

Electricista industrial.

Muntador de quadres elèctrics.

Bobinador.

Instal·lador d'equips electrònics a edificis.

Instal·lador d'antenes.

Instal·lador d'equips telefònics.

Reparador d'electrodomèstics.”

Tot i que en els cicles formatius són obligatòries les pràctiques a empreses, és normal que un alumne que acabi un CFGM precisi encara d'un temps de treball per tal d'anar adquirint el nivell de competència dels professionals experimentats. No obstant, en finalitzar els estudis disposen ja dels coneixements tècnics i pràctics que els han de permetre l'ingrés immediat en el món laboral dins la categoria professional que han adquirit.

La forma usual d'accedir a aquests estudis és havent obtingut el títol de Graduat Escolar en Ensenyament Secundari en acabar l'ESO. No obstant, els alumnes que no hagin assolit el títol de Graduat Escolar en Ensenyament Secundari poden accedir a aquests estudis sempre que reuneixin els següents requisits:

1. Haver complert els 17 anys.
2. Passar un examen d'accés.
3. Complir amb una d'aquestes condicions:
 - Tenir un mínim de 3 mesos d'experiència laboral.
 - Haver cursat amb aprofitament un Programa de Garantia Social, o un curs de Formació Ocupacional.²
 - Haver estat preparant-se l'examen d'accés en una escola d'adults.

Un bon nombre d'ofertes de treball que actualment són difícils de cobrir són, precisament, ofertes de feines relacionades amb el que s'estudia a la Formació Professional de Grau Mitjà; operaris del metall, de la construcció, de diferents tipus d'indústries i sectors econòmics. No obstant aquesta evidència, continua essent difícil que un alumne/a es decanti directament per aquests tipus d'estudis. Massa sovint, s'arriba a un CFGM després d'haver intentat, sense èxit, un batxillerat, la qual cosa pot provocar que el noi o la noia es desmotivin.

FORMACIÓ PROFESSIONAL ESPECÍFICA DE GRAU SUPERIOR

La formació professional de grau superior es realitza a través dels Cicles Formatius de Grau Superior (CFGS).

L'objectiu dels Cicles formatius de Grau Superior, tal i com queda reflectit en el decret 332/1994 *capacita els alumnes per a l'exercici d'una professió determinada en què puguin desenvolupar amb més autonomia la gestió tècnica assumint, si s'escau, la gestió organitzativa i la gestió dels recursos humans.*

El títol que s'obté havent cursat un CFGS és el de Tècnic Superior. Per exemple, en el camp de l'electricitat es preveuen les següents funcions per a un Tècnic Superior que hagi cursat el CFGS d'instal·lacions electrotècniques:

“Aquest professional desenvolupa tasques en les funcions de projecte, muntatge, instal·lació, logística i manteniment d'equips i instal·lacions electrotècniques.

Principals ocupacions i llocs de treball:”

...

“Projectista de:

Línies elèctriques de distribució d'energia elèctrica a mitjana i baixa tensió i centres de transformació.

Instal·lacions d'electrificació en baixa tensió per a edificis i habitatges.

Instal·lacions singulars (antenes, telefonia, interfonia, megafonia, seguretat i energia solar fotovoltaica) per a edificis i habitatges.

² Veure l'apartat sobre “I si no s'ha aprovat l'ESO?”

Instal·lacions automatitzades (“domòtica”) i de gestió tècnica, per a edificis i habitatges.

Tècnic en supervisió, verificació i control d'equips i instal·lacions electrotècniques.”

De forma ordinària, per a cursar estudis de Formació Professional de Grau Superior, la normativa preveu la necessitat tenir aprovat el Batxillerat. Per tant, no és possible passar directament des d'un CFGM a un de Grau Superior. Això és degut al què en el currículum* del CFGM no hi ha continguts teòrics que puguin preparar per a la realització del CFGS. Per tant per a poder seguir un CFGS cal que els nois i les noies estudiïn, primer, aquests continguts teòrics en un batxillerat.

S'ha de remarcar que, durant el curs 2000-2001 es començarà, de forma experimental, un curs destinat a alumnes que hagin realitzat un CFGM i que ha de servir per a complementar els coneixements teòrics necessaris per a realitzar un CFGS sense haver de realitzar, el batxillerat en la seva totalitat.

A part de la forma ordinària d'accés als CFGS, també s'hi pot accedir si es compleixen les següents condicions:

1. Haver complert 21 anys.
2. Poder acreditar un mínim de 6 mesos d'experiència laboral.
3. Passar un examen específic que dona accés a cada un dels cicles en qüestió.

ELS ESTUDIS ARTÍSTICS I D'IDIOMES

A part de les famílies professionals descrites anteriorment es poden realitzar estudis artístics així com estudis d'idiomes que permetin l'accés a treballs d'aquesta índole.

La varietat d'estudis artístics que es poden realitzar és molt gran i tenen molts diferències tant pel que fa a formes d'accés com a la consideració acadèmica. Per aquesta raó no és possible, en aquesta publicació, fer-ne una explicació prou extensa. Ens limitarem, doncs, a fer un llistat del tipus d'ensenyaments de règim especial que es poden cursar.

Es consideren ensenyaments de règim especial els següents:

1. Estudis musicals
2. Estudis de dansa
3. Estudis d'art dramàtic
4. Cicles formatius d'arts plàstiques i disseny.
5. Conservació i restauració de béns culturals
6. Idiomes

* Veure nota al glossari.

I SI NO S'HA APROVAT L'ESO?

Com ja hem dit, els nois i noies que no han aprovat l'ESO, no poden accedir ni al batxillerat ni als Cicles Formatius de Grau Mitjà. Quan passa això hi ha dues possibilitats a tenir en compte que no són excloents entre elles:

1. Aquests nois i noies poden intentar reintegrar-se als estudis reglats.
2. Han d'iniciar un aprenentatge laboral que els permeti ingressar en el món laboral amb una professió qualificada.

És molt important que els pares i les mares de nois i noies que no han aprovat l'ESO es facin conscients de la necessitat que els seus fills i filles puguin complementar la seva formació a través alguna de les modalitats que presentem a continuació donat que, tot i ser possible teòricament l'accés al món laboral a partir dels 16 anys, aquest accés serà molt precari sense una mínima formació de tipus professional.

Els programes que es detallaran a continuació presenten les següents característiques:

1. No són ensenyaments obligatoris ni reglats.
2. Són programes que pretenen la inserció laboral.
3. Permeten acomplir amb alguns dels requisits que permeten als nois i noies presentar-se. Si ho desitgen, a les proves d'accés de CFGM.

ELS PROGRAMES DE GARANTIA SOCIAL (PGS)

La llei Orgànica 1/90 d'Ordenació General del Sistema Educatiu —LOGSE— estableix (art. 23.2) que per als alumnes que no arribin als objectius de l'educació secundària obligatòria s'organitzaran programes específics amb la finalitat de proporcionar-los una formació bàsica i professional que els permeti incorporar-se a la vida activa o prosseguir els seus estudis en els diferents ensenyaments regulats a la mateixa llei. A partir d'aquí el Ministeri i el Departament d'Ensenyament han anat concretant aquesta previsió de la llei a través de decrets, ordres i convenis interdepartamentals per tal de portar-ho a terme.

Els PGS són:

1. **Programes no obligatoris** però que l'Administració garanteix per als joves que no han aprovat la ESO i volen exercir el seu dret, de manera lliure i voluntària, a rebre aquesta formació. Donat que són estudis no obligatoris, és conveni
2. **Formació no reglada** ja que els PGS constitueixen una oferta de formació professionalitzadora meto-

dològicament diferent a l'ensenyament reglat que l'alumne no ha aconseguit superar. No es tracta, doncs que els alumnes que han tingut dificultats amb l'ensenyament reglat hagin de tornar a fer les mateixes coses amb les que han fracassat, sinó d'oferir-los un camí de formació ben diferenciat.

3. Formació de caire professionalitzador donat que els PGS, directament o com a pas previ a la formació professional reglada de grau mitjà mitjançant la prova d'accés, són un camí de transició al món del treball. La formació que es dona en un PGS és bàsicament professionalitzadora i pràctica a través de pràctiques a empreses o centres de treball.

Els PGS es poden realitzar en alguns centres educatius que fan ensenyament reglat, però també hi ha altres centres o institucions –entre ells per exemple ajuntaments– als quals el Departament d'Ensenyament aprova Programes de Garantia Social.

També tenen la consideració de PGS els diferents programes i modalitats formatives que venen a continuació.

EL PROGRAMA DE TRANSICIÓ ESCOLA-TREBALL

Es tracta de programes dissenyats directament pel Departament d'Ensenyament en col·laboració amb diferents administracions locals, amb el suport del Departament de Treball i el Fons Social Europeu.

El programa inclou aspectes com l'orientació, la formació bàsica i professionalitzadora, i s'acompanya d'un programa d'inserció laboral.

La Formació Ocupacional

Els programes de Formació Professional Ocupacional són programes promoguts pel Departament de Treball i oferts a través de la xarxa de centres col·laboradors del Servei Català de Col·locació. Així doncs, no es tracta de programes del Departament d'Ensenyament, tot i que, alguns d'ells, serveixen com a requisit per a poder-se presentar a les proves d'accés als CFGM.

La varietat de cursos de formació ocupacional tant pel que fa a la mena de professions per a les que es prepara com pel tipus de població a la qual van destinats,

fan necessari que els interessats es posin en contacte amb centres col·laboradors del Servei Català de Col·locació. A part d'alguns centres totalment privats, els ajuntaments, i els sindicats solen tenir serveis que realitzen aquesta tasca.

Cal estar inscrits en el Servei Català de Col·locació per a poder accedir als cursos de Formació Ocupacional.

Les Escoles-Taller i Cases d'Oficis

Es tracta de dues opcions similars destinada a nois i noies els interessos estan molt marcats per iniciar de forma immediata la seva vida laboral. En ambdues opcions els nois i noies, després d'una preparació pràctica bàsica reben un sou pel seu treball durant el que resta del seu període formatiu.

Les Escoles Tallers i Cases d'Oficis depenen del Departament de Treball tot i que normalment són els ajuntaments o centres sense ànim de lucre els qui tenen cura d'organitzar-los. Cal estar inscrits en el Servei Català de Col·locació per a poder inscriure's en aquesta modalitat formativa.

Les Escoles d'adults

Encara que del tema de les escoles d'adults ja ha sortit molt breument a l'hora de parlar en el paper que tenen a l'hora de preparar als nois i noies per a superar els exàmens d'accés als CFGM si és que es té el Graduat Escolar en ESO, pensem que cal tornar sobre aquest tema per tenir-ne una idea més complerta i ajustada.

Dins l'oferta que les escoles d'adults del Departament de Benestar Social poden oferir als nois i noies que han acabat la seva etapa d'ensenyament obligatori, cal tenir en compte les següents:

Cursos de preparació dels exàmens d'accés als CFGM per nois i noies que no tenen la ESO aprovada. Aquests cursos estan oberts a tots els nois i noies majors de 17 anys.

Cursos de preparació dels exàmens d'accés als CFGS per a nois i noies que no tenen el batxillerat. Són cursos oberts a persones majors de 20 anys.

Cursos per treure's el Graduat Escolar en ESO. Estan adreçats a persones majors de 18.

Alternatives de formació si no s'ha aprovat l'ESO

Programes de Garantia Social
Programes de Transició Escola-Treball
Formació Ocupacional
Escoles Taller i Cases d'Oficis
Escoles d'Adults

Permeten, en diferents graus, una formació laboral i, alhora, complir amb una de les condicions per a iniciar un CFGM

ON ANAR A BUSCAR INFORMACIÓ I ASSESSORAMENT?

El primer lloc on tant els nois i les noies com les famílies han de buscar informació i assessorament és en els mateixos IES. Hi ha, però, altres llocs on es pot trobar informació precisa i especialitzada:

- Oficines de Treball de la Generalitat (OTG) per a inscriure's i per a ser adreçats a Centres Col·laboradors.
- CD SINERA 2000 del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. En aquest CD, a part d'informació detallada sobre quins estudis es poden realitzar i on, hi ha també un programa anomenat Brúixola que permet fer un procés d'orientació personalitzat a nois i noies que encara no tenen prou clar quina opció prendre. Aquest CD es pot trobar fàcilment a les llibreries de la Generalitat o als mateixos instituts.
- Es pot trobar informació detallada de tots els tipus d'ensenyaments que es poden cursar a Catalunya a

l'adreça <http://www.gencat.es/ense/n1b.htm> i es poden consultar dades concretes sobre centres on es poden cursar a la base de dades que podeu trobar a <http://www.gencat.es:8000/oensenyam/owa/p01.men>

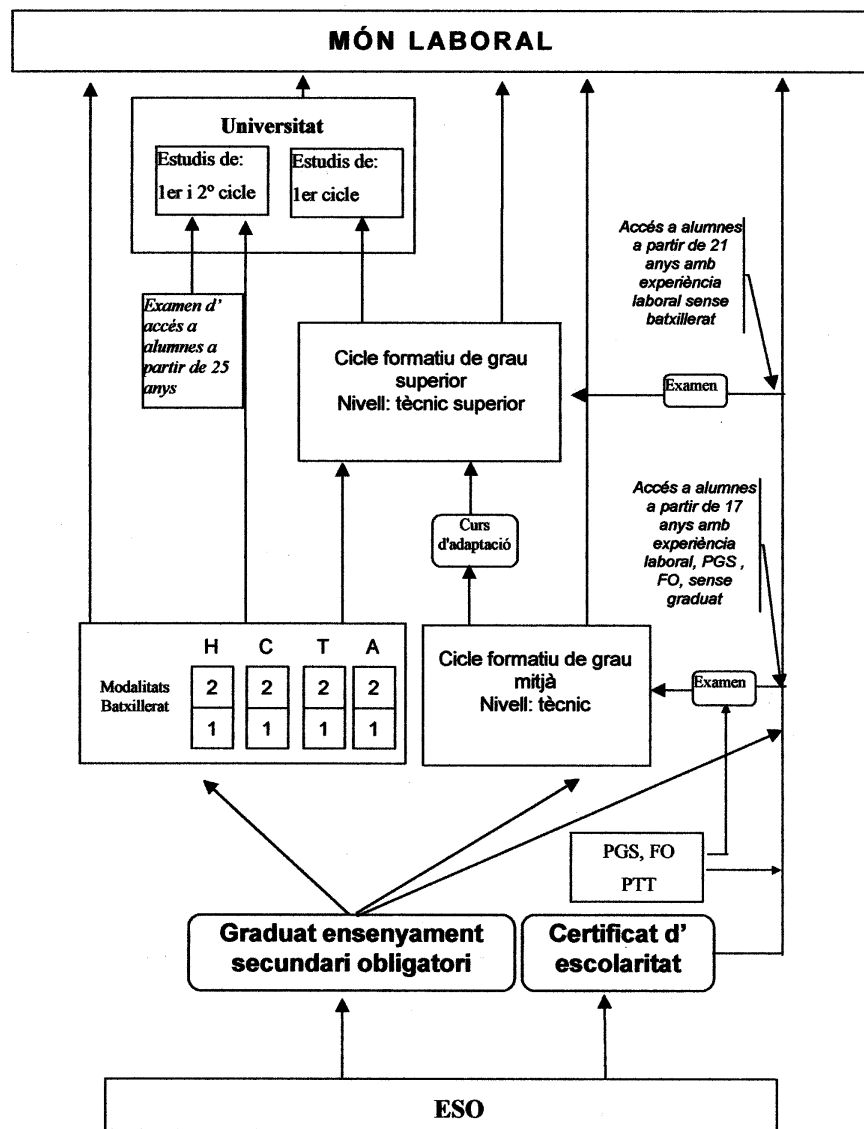
- Els diferents serveis d'orientació i col·locació que tenen molts dels ajuntaments. Tot i que, en cada població, aquests serveis són denominats d'una manera diferent a la província de Barcelona tot ells responen al nom genèric de Serveis Locals d'Ocupació (SLO). Molts d'aquests serveis es presenten a través d'empreses en col·laboració amb patronal i sindicats. Podeu consultar la pàgina Web de la Diputació on hi podreu trobar el llistat de tots aquests serveis de la província de Barcelona http://www.diba.es/xaloc/xalocint_obert.ase
- A l'Escola de Pares de la FaPaC realitzem, sota demanda, Conferències-Col·loqui sobre aquest tema.

GLOSSARI

Ensenyament reglat. Són ensenyaments regulats per l'administració i que donen dret a una titulació acadèmica oficial. Entre els ensenyaments reglats hi trobarem, per exemple, la ESO, els Cicles Formatius, els estudis Universitaris, determinats formats d'estudis artístics. Els estudis no reglats no donen dret a titulacions acadèmiques, però, en certes ocasions, poden tenir una gran importància de cara a la preparació professional.

Currículum. És el conjunt de decisions educatives que determinen *què* s'ha d'ensenyar *com* s'ha d'ensenyar i *quan* s'ha d'ensenyar en un determinat nivell educatiu. Així doncs, en el **currículum** s'hi estableixen, per exemple, quins són els continguts que caldrà que els alumnes aprenguin en un Cicle Formatiu.

ESQUEMA DEL SISTEMA EDUCATIU A PARTIR DE L'ESO

AUTOR DEL TEXT:
Martí Costa
(Pedagog)

IL·LUSTRACIONS:
Sílvia Castelló

IMPRESSIÓ:
Servei d'Impressió
i Coordinació S.L.

FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE MARES I PARES D' ALUMNES DE CATALUNYA

Cartagena 245, àtic
Tel. 93 435 76 86*
Fax 93 433 03 61
08025 Barcelona

C/. de la Rutlla 20-22
Tel. 972 21 92 12
Fax 972 22 25 60
17002 Girona

Avda. Catalunya 24, 1er
Tel. 973 28 18 29
Fax 973 27 17 02
25002 Lleida

Fortuny 23
Tel. 977 23 45 49
Fax 977 21 76 08
43001 Tarragona